

Høringssvar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)

Vedr.

Høring over lovudkast med ændring af undervisningsmiljøloven og folkeskoleloven (Krav om antimobbestrategi, handlingsplan ved problemer med det psykiske undervisningsmiljø, oprettelse af klageinstans, tilsyn, genindførelse af kommunalbestyrelsens behandling af skolelederens beslutninger m.v.)

Hermed fremsendes Frie Skolers Lærereforenings høringssvar til Lovudkast om ændring af undervisningsmiljøloven m.v., og vi takker samtidig for muligheden for at udtale os i denne sag.

Trivsel skal på dagsordenen

Frie Skolers Lærereforening (FSL) er glade for, at ministeriet har valgt, sammen med forskellige eksperter på området, at gå ind i arbejdet for at få sat elevernes trivsel på dagsordenen. Vi har deltaget i arbejdet med at komme med inputs til arbejdsgruppen, og vi er glade for det materiale, som gruppens arbejde er mundet ud i. Vi har videreformidlet og vil fortsat videreformidle materialet til vores medlemmer.

Klageinstans er uhensigtsmæssig

Frie Skolers Lærereforening mener, at en klageinstans fjerner fokus fra skolernes reelle indsats for elevernes trivsel. I stedet bør der arbejdes for, at lærerne tilføres viden og at dialogen om undervisningsmiljøet styrkes i den enkelte elevgruppe. Det er fortsat FSL's opfattelse, at forældresamarbejdet skal bygge på gensidig tillid til, at løsninger findes i samspil mellem de voksne på skolen, forældrene og eleverne, og derfor er en klageinstans grundlæggende problematisk.

Vi er uenige i, at en klageinstans med mulighed for at udstede påbud og udskrive bøder vil gavne elevernes undervisningsmiljø, da det er ude på skolerne, ansvaret skal placeres. Ved at centralisere og formalisere arbejdet med elevernes trivsel, fjerner man fokus på skolernes reelle indsats, da skolerne ved at overholde formalia i et vist omfang vil kunne fritages for ansvar – også hvis fx antimobbestrategien ikke virker efter hensigten.

Vi er af den opfattelse, at det er de voksne på skolen – og herunder i særdeleshed lærerne – der har kompetencerne til at løse udfordringerne i forhold til trivsel og mobning, og fordi de har kompetencerne, så har de også forpligtelsen. Et system, hvor man indfører kontrol, påbud og straf er ikke befordrende for dette vigtige arbejde. Vi ser langt hellere, at lærerne og de øvrige voksne på skolen løbende bliver tilført ny viden på området og indgår i en dialog om, hvordan det gode

undervisningsmiljø kan underbygges på den enkelte skole, i den enkelte klasse og i den enkelte elevgruppe.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at mobning (og i særdeleshed digital mobning) ikke udelukkende foregår i skolen, og derfor er det helt nødvendigt, at forældre og skole arbejder sammen om at løse problemer med mistriksel. Det er ikke muligt at lave en mobbefri skole i et miljø, hvor der foregår mobning i fritiden i den samme elevgruppe. Samarbejdet mellem forældre og skole bygger på et tillidsforhold, og vi mener faktisk, at hvis tilliden til, at skolen kan løfte opgaven i forhold til at imødegå mobning, er så lille, at man har behov for at klage til en overordnet myndighed, så er der noget helt galt i samarbejdet mellem forældre og skole, og det løses ikke via påbud og tilbageholdelse af tilskud. Forældrenes valg af en fri skole til deres barn er helt afhængigt af, at der er et godt samarbejde og en høj grad af tillid, og dette tillidsforhold vil sættes voldsomt under pres, hvis forældrene klager eller truer med at klage, i tilfælde, hvor der opstår en uenighed.

I forhold til bemærkningerne til lovforslaget har FSL følgende kommentarer:

Antimobbestrategi:

En antimobbestrategi er en god idé, hvis den sikrer at elevernes trivsel sættes på dagsordenen. Det er også udmærket af DCUM udarbejder en skabelon, som inspiration for den enkelte skole, når blot det respekteres, at en sådan strategi skal afspejle skolens værdigrundlag.

Punkt 2.1.2 (bemærkninger til lovforslaget)

"Efter forslaget vil det blive et krav på alle uddannelser på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau at have en antimobbestrategi, som fastlægger, hvordan den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvaret for uddannelsesstedet, vil forebygge og imødegå mobning, herunder digital mobning."

I forhold til kravet om, at alle skoler – også de frie grundskoler og efterskolerne – skal have en antimobbestrategi, så er det en god idé. Det er også fint, at strategien skal være et dynamisk dokument, der revideres med jævne mellemrum. Vi har heller ikke noget imod, at skolerne forpligtes til at offentliggøre strategien på skolens hjemmeside. Disse krav vil medføre en forpligtelse til at sætte elevernes trivsel på dagsordenen som et fælles anliggende og en fælles forpligtelse for alle på skolen.

Det er positivt, at DCUM udarbejder en skabelon for en mulig antimobbestrategi, som skolerne kan vælge at bruge eller lade sig inspirere af, men det er vigtigt at respektere den enkelte skoles frihed til at udforme strategien på en måde, så den harmonerer med skolens værdigrundlag – ellers bliver den et meningsløst og uanvendeligt stykke papir.

Vi opfordrer til, at der i vejledninger o. lign. lægges stor vægt på, at selv om ansvaret for, at skolen har en antimobbestrategi ligger hos skolens bestyrelse, så er det helt afgørende, at lærerne i høj grad inddrages i drøftelserne og udarbejdelsen af strategien, da det er dem, der skal løse den konkrete udfordring med at imødegå mobning og fremme trivslen i skolens dagligdag.

Klageadgang til DCUM

Frie Skolers Lærereforening mener, at DCUM skal vedblive at fungere som videnscenter og ikke være tilsynsmyndighed, da det efter vores opfattelse ikke vil have nogen som helst positiv indflydelse på elevernes undervisningsmiljø.

Punkt 2.4.1. (bemærkninger til lovforslaget)

"Som noget nyt tænkes Dansk Center for Undervisningsmiljø tillagt en egentlig tilsynsfunktion. Tilsynet tænkes at foretages på skriftligt grundlag, dvs. centret kan bede den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvaret for uddannelsesstedet, indsende relevant materiale, som dokumenterer fastsættelse af antimobbestrategi, handlingsplaner m.v."

Punkt 2.4.2 (bemærkninger til lovforslaget)

"Når en elev eller dennes forældre klager til DCUM, vil centret ved en forvaltningsretlig afgørelse skulle tage stilling til, om klagen er berettiget i forhold til de nye krav i undervisningsmiljøloven. Centrets afgørelse vil derfor være en konstatering af, at et uddannelsessteds ledelse ikke har overholdt de forebyggende eller intervenierende/genoprettende krav i undervisningsmiljøloven i forhold til antimobning, dvs. en konstatering af at den udviste adfærd eller passivitet er ulovlig."
"Efterlever et selvejende uddannelsessted ikke et udstedt påbud, vil DCUM efter forslaget kunne anmode ministeren for børn, undervisning og ligestilling om at tilbageholde tilskud til det selvejende uddannelsessted, indtil et påbud er efterlevet, eller lade tilskud helt bortfalde."

Frie Skolers Lærerforening mener, at DCUM som videnscenter har en afgørende rolle i forhold til at sikre og udvikle et godt undervisningsmiljø, herunder at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i undervisningsmiljøspørgsmål. At udvide DCUM til også at være tilsynsmyndighed er efter vores opfattelse ikke hensigtsmæssigt, og vil sandsynligvis ikke have nogen som helst positiv indflydelse på elevernes undervisningsmiljø. I værste fald vil skolerne på det frie skoleområde afholde sig fra at spørge centret til råds af frygt for at miste tilskud, og vi frygter, at skolerne i udpræget grad vil prioritere at overholde formalia i forhold til at udarbejde en antimobbestrategi, som kan opfylde lovens krav, men at dette ikke nødvendigvis vil føre til et bedre undervisningsmiljø.

FSL er af den overbevisning, at et godt undervisningsmiljø er nødvendigt for elevernes trivsel og udbytte af deres skolegang, og dermed er det også helt afgørende for, at forældre vil vælge at sætte deres barn i en fri skole. Klager over dårlig trivsel skal naturligvis rettes mod skolens ledelse og bestyrelse, for det er deres ansvar, at der ikke finder mobning sted på skolen, men at det skulle være hensigtsmæssigt at indføre en overordnet myndighed, som kan udstede påbud og uddele bøder, er vi helt uenige i.

Frie Skolers Lærerforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Monica Iendal Jørgensen

Næstformand Frie Skolers Lærerforening

M: 2758 1384

E: mlj@fsl.dk